

1. Testa nosaukums

HEMATOKRĪTS

2. Angļu val. - Hematocrit, HTC

3. Īss raksturojums

Hematokrīts parāda plazmas un eritrocītu attiecību, tas ir atkarīgs no eritrocītu daudzuma un lieluma. Cirkulējošo asiņu tilpums mainās pēc asiņošanām, hemolīzes, asins un asins aizvietošanu infūzijām, ūdens-elektrolītu attiecības izmaiņām.

4. Metode

Hidrodinamiskās fokusēšanas metode, kurā vienlaicīgi ar eritrocītu impulsa augstumu tiek aprēķināts hematokrīts.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums - violets stobriņš ar EDTA (antikoagulants).
- Asiņu uzglabāšanas laiks līdz nogādāšanai laboratorijā:
 - istabas temperatūrā (15-25 °C) - 1 diena;
 - ledusskapī (2-8 °C) - 3 dienas.
- Izmeklējamais materiāls - asinis ar EDTA.

6. Referentās vērtības

Vecums	Sievietes (%)	Vīrieši (%)
0-1 diena	44-72	44-72
1-14 dienas	36-59	36-59
14-30 dienas	27-47	27-47
30 dienas - 2 mēneši	25-42	25-42
2-6 mēneši	28-40	28-40
6 mēneši - 2 gadi	30-39	30-39
2-6 gadi	31-40	31-40
6-12 gadi	32-42	32-42
12-18 gadi	32-44	34-49
>18 gadi	35-47	40-51

7. Novirzes no normas

↓ Anēmijas.

Stāvokļi, kas izraisa cirkulējošās plazmas tilpuma palielināšanos (grūtniecība, hiperhidratācijas).

↑ Policitēmija.

Stāvokļi, kas izraisa cirkulējošās plazmas tilpuma samazināšanos (vemšana, caureja, kuņģa-zarnu trakta fistulas u.c.).

Maligni nieru audzēji - sakarā ar pastiprinātu eritropoetīna ražošanu.

8. Ietekmējošie faktori

Medikamenti, kas veicina aplastisku anēmiju.

Antineoplastiski preparāti - azatioprīns, doksorubicīns, metoreksāts u.c.

Antibiotikas - cefalosporīnu grupa, penicilīns, tetraciklīns, streptomicīns, amfotericīns B.

Nesteroīdie pretiekaisuma preparāti - ibuprofēns, indometacīns, fenacetīns.

Antikonvulsanti - karbamazepīns, fentoīns.

Antihipertenzīvie preparāti - kaptoprils, prokaīnamīds.

Diurētiķi - hlortiazīds, triamterēns.

Testosterona terapija - testosterons stimulē eritropoēzi, līdz ar to palielina hematokrītu. Ja hematokrīts > 54 %, terapija jāpārtrauc.